

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 20 кор.
на пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
на місяць . . . 1.70 кор.

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі числа по 16 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шапкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5½ год. пополудня.

Редакция, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Домбровского (Хоруцини). Експедиція місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламациі неопечатані вілні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 с. від стрічки.

Ворохобня в Македонії.

(X) Ще не зліз сніг з македонських гір, які сягають до висоти 2000—2500 метрів, а вже надходять ненокіячі вісти про почини нової ворохобні в Македонії. Після консулярного справоздання з Рущуку, яке одержала Порта, утворило ся сім болгарських ватаг в македонських округах Каслонії, Солуні, Куманові, Неврокопі, Джумабалі, Сересі, Адрианополі і інших, в загальнім числі 6300 людей. Півурядова телеграфічна агентура в Софії, яка має зносини з болгарским правительством, заперечує ці вісти і заявляє, що іменем болгарского правительства буде домагати ся міжнародного розсліду сеї справи, з чого мала би виявити ся повна безосновність турецьких вістий. Одначе се рішуче заперечене одержало протягом двацятьчотирох годин вельми немилу для болгарского правительства поправку. З Царгорода звіщають, що минулої суботи і неділі відбули ся нові бої поміж турецькими військами а болгарськими ватагами в околиці озер Пресба і Охрида, коло Горничева і Касторії. Всі ті місцевости положені в монастирським віляті. Нема отже сумніву, що находять ся болгарські ватаги в Солуні і Сересі, де недавно були напади на залізничних шляхах. Не дасть ся отже заперечити, що в монастирським віляті наново починає ся ворохобня болгарських ватаг.

Се потверджують справоздання консулів із зворохобнених околиць Македонії, хоч вісти про бої поміж болгарськими ватагами а турецькими військами з одного і другого боку є троха пересадні. А всеж таки знавці македонських відносин заперечують, що через один або два місяці ворохобня в Македонії значно розширить ся, тим більше, що Туреччина не має спромоги замкнути около 200 кілометрів довгої границі від Болгарії, зглядно не допустити переходу ватаг скрізь пограничні провали і плаї, який мимо запереченя болгарского правительства безнастанно відбуває ся. Наколи та заповіджена ворохобня дійсно розширить ся, і по дрібних побідах повстанців почне ся питома сему краєви різня і пролив крови, тоді будуть держави приневолені рішучо вмшати ся в ту справу.

З французкої жовтої книги, як і з висловів італійських дипломатів можна впевнитися, що ці держави згоджують ся на поступованє Австрії і Росії в македонській справі і прилучають ся до реформаторських змагань в Туреччині гр. Лямбсдорфа. Імовірно буде довершена вже в найблизших днях програма реформ, яку обговорили між собою гр. Лямбсдорф і гр. Голуховський і буде подана до прилюдної відомости. Ся програма вироблена в формі пропамятника буде імовірно в головних точках ехожа з програмами реформ давних літ, однак не можна покладати великих надій на перенесене тих реформ Туреччиною. Сподівають ся одначе, що події в Македонії принево-

лять Туреччину до більше рішучого поступованя. На случай потреби Австрія і Росія повідомили би інші европейські держави про дальші кроки супроти Туреччини, як се стало ся із переговорами гр. Лямбсдорфа з гр. Голуховским у Відні.

Жовта книга.

Французский міністер заграничних справ п. Делькас предложив палаті послів справозданє зі своєї дипломатичної акції в македонській справі. Ініціатива до виголошеня т. з. Жовтої книги виїшла певно не лише з дотичних інтерпеляцій послів, бо на них можна було відповісти багато поверховійше, але також з ініціативи інтересованих держав. Держави прийняли посередництво Франції очевидно тому, що она як не інтересована безпосередно в балканській справі, може найскорше зайняти безсторонне становище, змагаюче лише до оборони мира на балканським півострові та усуненя турецьких надужит над християнським населенєм. Жовта книга мала задокументувати згідність та солідарність Росії, Австрії і Італії в поступованню що-до балканських справ та стати рішучим тemento для Порти, що вже нийвсний час приступити до реформ на Балкаї, коли там не має вибухнути луна повстаня, якому держави не могли би відмовити своєї інтервенції.

Жовта книга представляє всі дотеперішні дипломатичні заходи держав в македонській справі. Перший почин дала австрійська дипломатія, звернувши ще перед роком увагу кабінетів на се, що в Македонії приготовлює ся повстанє против башибожуцких жостокостей і турецького арма. Німецька дипломатія зовсім не реагувала на сю ноту і про неї навіть нема згадки в Жовтій книзі. Видко Німці не маючи жадних інтересів на Балкані, не хотять в нічім наразити ся Туреччині, з якою переводять дуже корисні трансакції в Малій Азії. Англія, занята тоді трансвальською війною вдоволила ся відповідію, що пристанє на все, що урядять держави задля удержаня вельми пожаданого мира на европейським континенті.

Французский та італійський кабінет сейчас приступили до виміни гадок з Петербургом і Віднем. При кінці лютого архикнязь Франц Фердинанд поїхав до Петербурга, а се посунуло чимало справу порозуміня наперед. Зараз опісля приворучено Порті, як і правительствам в Софії і Білгороді велику осторожність в трактованню македонської справи, а султанові представлено конечність переведеня реформ. При кінці марця почали ся збройні перепалки, які Порта представляла зразу звичайним розбишацтвом і вислала против него башибожуків. Амбасадори зажадали усуненя диких башибожуків з Македонії і заведеня правильного війська. Султан виконав се, а було оно потрібне і для Туреччини, бо через літо змогли ся заговори і лише збройна сила правильного турецького війська змогла его здержати від загального повстаня. Однак повстаньчого духа піддержував настрої в Болгарії з нагоди 25-літної річниці визволеня зпід турецького арма. В серпни і версени два рази зіслав ся македонський комітет, пропагуючи ідею оружного виступленя в Македонії, а відтак наступили торжества в Шипці, на яких Росія

була репрезентована великим князем і світлою дружиною, так що східно-полудневі Славяни уважали се за знак, що Росія подасть їм оружну поміч, коли лише піднесуть ся. В Болгарії, Македонії, Старій Сербії подавано собі з уст до уст і зворушенє росло з дня на день.

Французский амбасадор у Відні марграф Ресерво доніс 20. падолиста своему правительству, що австрійська дипломатія пропонує жадати від султана реформ, які єдино можуть успокоїти християнське населенє европейської Туреччини. Після сего проєкту належало би утворити добру заграничну жандармерию, знести десятину, яку платять лише християни. Міністер Делькас сейчас зателеграфував се до Петербурга і звідтам прийшла відповідь дня 1. грудня, що ці реформи є дійсно доконечні. Зараз потім амбасадори заявили султанові, що мусить перевести ці реформи не лише в Македонії, але в цілій европейській Туреччині. Але що Порта не досить рішучо прийняла ся за сю реформу, тому гр. Лямбсдорф відбув свою подорож до Болгарії і Сербії, як і на віденський двір, щоби показати Туреччині, що існує як найтісніше порозумінє, і паліативи в справі македонській не допоможуть. У Відні рішено успокоїти султана що-до его прав і не жадати від него нічо такого, щоби їх зменшувало, але з другої сторони дуже рішучо домагати ся дальше загальних реформ в адміністрації европейської Туреччини.

З державної ради.

Межи інтерпеляціями находить ся інтерпеляція пос. Меруновича в справі віддана достави друків для галицьких судових властей друкарням в Галичині. Пос. Фресль жадає отвореня дискусії над відповідію д-ра Кербера в справі безробітя; внесене відкинено.

Зміна регуляміну.

Перший заняв голос пос. Крамарж, полемізуючи з выводами пп. Пернерсторфера і Дершати. Зміна регуляміну в дорозі наглого внесеня є допустима. Обструкцію треба усунути, а не як Німці би хотіли лише ческу обструкцію, супроти якої они виводять пошану для президії, коли самі президію не шанували підчас своєї обструкції. Зміна може наступити лише на підставі порозуміня всіх сторонництв. Дальше бесідник полемізує з выводами п. Гросса, щоби лише на німецькій мові можна було промовляти в парламенті. Ми не в німецьким парламенті, а в державній раді, яка є представительною всіх королівств і країв монархії, отже всіх народностей. Доки свободно промовляти на кожній мові, доти радо кожний уживає німецької, як посередничої, але з хвилею, колиб се мало діяти ся примусово, а не добровільно, бесідник перший не ужив би ніколи иншого слова, як лише у своїй рідній мові, а так само поступили би певно представителі всіх инших народностей. Вкінці бесідник звертає ся ще раз против обструкції, яка вже розширила ся не лише на національні, але і на економічні справи, як се показало ся в цукровій справі. Коли палата не хоче допустити до абсолютизму ані до зросту радикальних сторонництв, нехайже шанує уміркованих і доведе до такої зміни регуляміну, щоби унеможливив всяку обструкцію, а до сего Молодочехи готові причинити ся радо.

Заяви правительства і сторонництв.

Презес кабінету др. Кербер жертвує радо свою участь в працях регулямінової комісії, коли одержить запрошенє. Правительству залежить на тім, щоби палата була спосібна до праці, а що дотичить зміни закона з 12. мая 1873. про регулямін палати, то правительство вже має виготовлений дотичний проєкт, який би вельми пособив працям комісії та в якім правительство, предкладаючи палаті, виложить своє становиско в тій kwestії.

Пос. Шустерсіч (славянський центр) заявляє, що єго сторонництво готове підперти таку зміну регуляміну, що би унеможливила всяку обструкцію, але застерігає ся, щоби се не було нехтованєм прав меншости, та щоби не розтягати сего на національні справи.

Пос. Людвігсторф (вірноконст. більша посілість) жалує над упадком парламентаризму задля скандалічних сцен, які понижають достоїнство палати і заявляє ся за комісійними нарадами, а голосованєм в повній палаті. Всяку евентуальну зміну регуляміну можна перевести лише на підставі порозуміння, для якого сторонництво бесідника буде працювати.

Противний голос.

Ческий радикал пос. Хоц промовляв, сим разом виїмкового по німецки, проти всякої зміни регуляміну, яку назвав дальшим ходом централістичних насильств і змірюванєм до знищення малих сторонництв. Бесідник вносить перейти до дневного порядку над всякими проєктами зміни регуляміну.

Дальші прояви.

Іменем польского Кола промовив пос. Войтіх Дідушицький, підносячи, що тепер, коли надужите регуляміну стало вже звичаєвим правом, не можна лиху инакше зарадити, як через зміну регуляміну. Упадок австрійского парламенту є унікатом в історії, бо сам він нехтує свої найважнійші обовязки, які заравом є і єго правами, іменно: ухвалення найважнійших предложень, які дають правительству повновласть адміністрованя державою. Під добу керма держави спочила виключно в руках правительства і фактично маємо абсолютизм в державі. Над усуненєм сего небезпечного стану повинна працювати комісія і правительство, а сторонництво бесідника буде підирати сі змаганя.

Пос. Глекнер (дикий) витає з радістю зміну регуляміну, яка положить кінець оргіям самоволі і авантурничости; пос. Скене (дикий) заявляє ся за зміною в тій формі, щоби признати президії ширшу дисциплінарну власть. На сім замкнено дискусію і вибрано

генеральних бесідників,

з яких пос. Странски (Молодочех) contra,

заявляє, що лише така зміна регуляміну має змисл, яка усуне всяку обструкцію, така зміна, яка уможливила би утворенє парламентарної більшости, і дала сій більшости можливість радити і ухвалити. Чехи покануть обструкцію раз на завсіді, нехай лиш зробить се німецка лівиця. Однак Чехи не дадуть собі відобрати права до утвореня більшости, коли найде ся до того охота, воля і можливість. (Оплески Чехів). По промові генерального бесідника рго, пос. Шайхера і кінцевих виводах пос. Помера, ухвалено вибір комісії з 48 членів, які мають бути передані всі внесенє про зміну регуляміну. На сім замкнено засіданє о год. 7. вечером; слідуєче ві вторник рано о год. 11.

НОВИНИ.

— **Календар.** В неділю: руско-кат. Ксенофонта; рим.-кат. Івана. — В понеділок: руско-кат. Івана Золотоустого; рим.-кат. Аполлонії. — Ві вторник: руско-кат. Єфрема; рим.-кат. Схоластики.

— **Стан здоровля** ВПреоєєв. Митрополита Шептицького нині вдоволяющий.

— **З товариств.** Загальні збори «Січи», ремісничого товариства в Перемишлі, відбудуть ся в неділю дня 8. с. м. о 5. год. пополудни в комнатах тов-а (площа Чацкого ч. 9.) Порядок дневний: 1) Справозданє уступающего виділу, 2) вибір нового виділу, 3) внесенє та інтерпреляції.

— **Популярно-наукові виклади в Коломиї.** В неділю дня 8. с. м. відбуде ся в сали «Народного Дому» (I пов.) виклад д-ра Володимира Кобринського на тему: «Повстаєне хоріб». Початок о 6. год. Вступ вільний.

— **Відчит в Бережанах** заходом тов-а «Жіноча Громада» відбуде ся в середу дня 11. с. м. в великій сали «Народного Дому» о 7½ год. вечером. Буде читати проф. Томашівський про назву «Русь» єї історію і теперішнє значінє. Вступ 20 сот.

— **Забави.** Великі вечерниці з танцями «Академічної Громади» в сали Фільгармонії відбудуть ся вже в сей понеділок дня 9. лютого. Вечерок заповідає ся світло, а попят як за картами вступу на сало, так за білетами на льожі і фотелі величезний.

Заходом Комітету Пань відбуде ся в Коломиї в комнатах «Родини» дня 12. н. ст. лютого вечер з танцями. Вступ від особи І. К. Початок о 8. год. Стрій вечерковий. Чистий дохід з вечерка призначений на фонд заснованя захоронки в Коломиї. В. П. замісцеві приятелі і прихильники руско-української коломиїської громади звольте сю оповістку уважати за запросини, бо окремих запросин не розсилає ся. — За комітет: З. Раковска. О. Маслякова, Галля Величківна.

Тов. «Руска Бесіда» в Тернополи уряджує дня 12. с. м. у власній сали вечерок з танцями. Спеціально вибраний до сего комітет докладає всіх старань, щоби сей вечер як найприємнійше випав для прибувших гостей. Ціла гро-

мада молодих, охочих тансерів дає запоруку, що і наші красавиці не відійдуть з вечерка невдоволені. До танців пригравати буде музика війскова 55. п. п. Вступ від особи 2 К. Стрій вечерковий або народний. — *Комітет.*

— **Посадником Любачева** вибрано нотаря Йосифа Капку, споляченого Русина.

— **Австрійский віцеконсул** в Парані п. Николай Юристовский виїхав 21. грудня з Курітиби на довший час до Європи, а веденє консуляту в Курітибі обняв др. Бертої, молодий урядник консулярний, Поляк, родом з Галичини, здає ся, син єм. судового радника з Самбора.

— **Публична галя аукційна** в пасажи Міколяша у Львові вже отворена, лише не зовсім ще упорядкована, тому вистава предметів спізнила ся. Та мимо сего надіслано вже багато ріжних предметів до щоденного ужитку: стрій, футра і т. ин. Перша ліцитація буде ві вторник дня 10. с. м. о 3. год. пополудни. Вступ вільний, але на місця резервовані вступ лише за білетами, які можна одержати в канцелярії. Цінні річи можна буде оглядати вже в понеділок в виставовій сали. Поки-що ліцитації будуть відбувати ся раз в тиждень.

— **Вісти з Буковини.** Деклямаційно-вокальні вечерниці з танцями устроєє черновецка «Січ» в Топорівцях в середу дня 11. лютого в шкільнім будинку на дохід бібліотеки для шкільної молодіжи.

Ві вторник дня 10. лютого відбуде ся в Чернівцях вінчанє учителя Емануїла Ярошинського з учителькою п. Маривою Качковскою.

Дня 3. с. м. померла в Чернівцях Марціяна Артимовичева, мати віцепрезидента Александра Артимовича, в 84. році жита.

На відновленє черновецкого ратуша преліміновано 45.000 К.

— **Саксонська кн. Люїза** остала сама в Женеві, бо Жірон єї покинув і виїхав до Брукселя, де замешкає у своєї родини. Зірванє зносин Жірона з кн. Люїзою поясняють тим, що Жірон не хотів, аби княгиня через него не могла зносити ся зі своїми дітьми. Виїзд Жірона послідував ненадійно. Оводі рано приїхав до Женеви оборонець кн. Люїзи др. Цеме з Дрездні і цілий день пересправляв з адвокатом Ляшенальом, якому княгиня передала свої справи. Вечером Ляшеналь заявив цікавим дневникам, що Жірон виїдуть до Брукселя і звідтам вже не поверне. Тепер можна надіятися, що кн. Люїза поєднає ся зі своїм мужем і поверне до Саксонії. Телеграми згадують навіть, що кн. Люїза перебуває вже в Дрездні і була на королівськім дворі, аби бачити ся зі своїм недужим на тиф сином.

— **Підземна Росія.** З Петербурга доносять до Times-а, що в промислових містах полудневої Росії себ-то на Україні проявляє ся небезпечна проваганда соціалістична. По фабриках і робітнях в Київі, Харкові і Одесі ширять революційні відозви так, що — як каже дописуватель Times-а — приїде там імовірно до стану облоги.

— **Загадочна смерть.** Із Старого міста доносять: Властитель хутора і пропінатор в Торчиничах Хаїм Герш Шрекінгер вибрав ся був ще 13. м. м. залагодити якусь орудку і повер-

Др. Ярослав Окуневский.

На березі Адриатичного моря.

Сиділи ми на веранді готелю „Stefanie“ в Аббачії глоточками попивали чорну і курили цигаро, як яло ся усім джентлменам, що скінчили свій обід.

Чи завважали ви сю дуже важну річ, як то жолудок впливає на ціле вєтво чоловіка?

Ви самі бачили, які ті усі пані і панове мовчаливі перед обідом, звірюкою дивлять ся один на одного — тепер, після обіду які всі привітливі і гуторливі!

Пригадав я собі, як то раз одна молода а дотепна панночка вказала мені після доброго обіду на одного молодого панича.

*— Дивіть ся — каже — сей панич осьвідчив мені за обідом свою любов.

— Поздоровляю з заручинами!

— Ні, не се! От що я єму відказала: «Колі ви се все, що ви мені тепер кажете, повторите завтра натще серця, тогді я вам повірю, а поки-що я принимаю ваші слова за наслідок обіду, ясного світла, гарних дамских туалет і т. д.

Після обіду сама пора до ладної првятельської гутірки, або до того, що Німці звуть Bierpolitik.

Як-раз по-при нашу веранду проходили

ново-хрещені православні Кобургські принци з Болгарії.

По приятельски, як се личить добре вихованим джентлменам, погуторили ми про справу болгарську і рішили єї.

— Високоуроджені князі грають на народах, мов жиди на біржі, — відозвав ся мій сусід. — Се свого рода Alliance israelite internationale. Сегодня Болгарин, завтра Англичанин, або Руский або Німець...

— Но-но! — відозвав ся спортсмен, — се вже дивно в тій здемократизованій суспільности. Усяке мужичє держить себе за рівню найвисшим расам. Між кіньми, між псами, між усякими животинами уважає ся на расу, на походженє — лиш між людьми ні! Кажіть, що хочете, а Кобурги — що так виражуєсь по спортовому — то арабська раса.

— Правда, правда! Усюди, де лише треба, дають вони prince consort-ів.

Слово Alliance упало.

Ми рішили, що в Польній без сумніву жиди проляля неповинну кров християнську. Шульхан-Арух для жидів закон, а не наша християнська мораль. «Не сьмії споживати падлину, але коли чужинець застучить до твоїх ворогів, то можеш падлину єму даром дати або і з користю продати».

— Читали ви бесіду Швайдера в парламенті австрійськім? Цілий наклад мали закупили жиди, але я отсе дістав відбитку стенографічного протоколу.

— Справді, чому воно так, що де би жиди не жили, усюди їх ненавидять і презирають, навіть їхні одноплемінці Араби в Арабії та Альжирії? Чому ніякій инній расі, ніякому иншому народови не роблять таких закидів, як жидам? Ні, воно щось є у тій кровавій казці.

— In der Rasse liegt die Schweinerei — Was er glaubt, ist einerlei.

По-при наше джентлменське товариство приходили ріжні високі гості, котрих іменами величає ся гордовито всяка Cur-Liste.

Крязі Долго- і Короткорукі, графи Толсті і Тонкі, польскі Надєнтовичі-Ословскі, вкінці мадярека і польска нова шляхта, котрих предки ніколи не воювали проти Турка й Татарина, а котрих дорога в Європу ішла через Червоне море во время фараонське.

— Чи є ще у вас, in Polen, яка шляхта?

— А то раз! — відповідаю, — ще й яка! Choć bieda, to hosc... на мужицку мошонку.

— У нас там справді діють ся дивні річи. Людей обкрадають у білий день, злодіїв увільняють, мужики з бід та нужди утікають у сьвіт за очі...

— Да, да, в самом деле, — озвав ся руский дипломат. — Кілька літ тому галицкі християни кинули ся гурмами утікати до Росії, просили ся на Кавказ, навіть на Сибір...

— Так, утікали туди. Опісля були в тій справі карні процеси. Наші домородні панове-управителі причинили тут православіє та рубель, den rollenden Rubel, а властивих причин не

нув домів, а всякі пошукування не довели до нічого. Аж в понеділок дня 20. м. м. найшли його в лісі недалеко села Волі Коблявської неживого. Є деякі позначки, що Шрекінгера убив хтось із мести. Труп відставлено до шпиталю в Старім місті, щоби комісія судова орекла, якою смертню нещасливий згинув.

— **Тайний архів родинний** Габсбургів перенесено недавно з Бургу до нової палати при Бальплотці недалеко міністерства заграничних справ. Сим архівом завідує архівег Альфред Сігенфельд. Між іншими находить ся там скриня з кореспонденцією бл. п. архикн. Рудольфа. Скриню отворять аж в 1939. році дня 31. грудня, с. є в 59 літ по смерті архикнзя і тоді буде можна оголосити сю кореспонденцію, яка вияснить трагедію в Маєрлінгу. В сім архіві находить ся також листи пок. цїсареві Елісавети, до си ніким не читані і багато інших кореспонденцій членів Габсбургської родини з минулого столїтя. Архів є так уладжений, що кожної хвили можна его перенести на інше місце, колиб грозило ему яке небезпеченство.

— **Трилітній злочинець.** В селі Московичі на Мораві приглядав ся трилітній хлопчина, як сусїд рїзав безрогу. По хвили хлопець прибіг до дому, взяв ніж і зарїзав свою сестричку в колїсці. Коли его питали, чому се зробив, він відповів, що хотів знати, чи Мариня буде так само квичати, як безрога.

— **Грунтовий податок в Америці.** В американських державах заводять податок ґрунтовий. Полуднево-бразилїйська держава Ріо Гранде до Суль ввела вже у себе такий податок, а небавом має ввійти в жите податок ґрунтовий — як пишуть — і в Парані таї в других державах. — Відному всюди вітер віє в очи. А на глум сьвіта деякі наші нерозсудні селяни дають ся ще заманювати у всякі ті заморські краї по ще більшу біду як в старім, ріднім краю. Мазури не дурні. Они зовсім не їдуть ані до Парани, ані до Канади, ані Аргентини, але їдуть лише поодинок на часові зарібки тисячами до Саксонїї, Прус і Союзних Держав північної Америки, таї привозять звідтам значні зароблені гроші родині до дому на купно ґрунту. — *Іван Г-юк.*

— **Жіроном** назвав віденський ґр. Вімпфен свого коня, що буде брати участь в сегорічних перегонах.

— **Женщини горою.** На університеті в Берні швайцарскім записало ся на лікарскій виділ 252 слухачок, а 199 слухачів. Вагалі на бернеськім університеті на всіх видїлах на 1179 вписаних було 349 женщин, а між тими 291 Росіянок, переважно на медицині.

— **Злочин не украв ся.** З Атин доносять про таку подію: Якийсь селянин в грецкїм селі Кератія мав від кількох днів якісь страшні снї. Що ночі показував ся ему якийсь дух і взивав его, щоби він капличку св. Томи положену в самїй серединї села очистиє з румовища. Капличка тотя недавно тому погорїла, а серед вї почорнїлих від диму стїн аж лячно робило ся. Селянин чоловік вже старий, взяв ся остаточно очищувати капличку, а коли дійшов аж до великої плити камінної, на котрій спочивав вітар, побачив яму, а в нїї кістак з якогось чоловіка. Его взяв великий страх і він вибіг на улицю, а стрїтивши там случайно жандарма, розповів ему,

що стало ся і повів до каплиці та показав кістак. Коли чутка о тім розійшла ся по селі, люди пригадали собі, що багато літ тому назад якийсь селянин з того самого села, з котрим Контсоколїос, — так називав ся той старий, що мав страшні снї — жив в незгоді, десь нараз цез і що тоді підозрівано Контсоколїоса, що то він убив его. В наслідок того підозріння арештовано Контсоколїоса і відставлено до арешту.

— **Виборче право для женщин** стоїть тепер на днєвнїм порядку в Данїї. Проф. Брандес на запитанє, яка его думка в тїй справі, дав таку відповідь: «Переведенє виборчого права для женщин не видає ся менї неімовірним. Оно консеквенцією демократичної думки. Може осягне ся его найперше в деяких британських колонїях, приміром в Новій Зеландїї (впрочім, о скілько знаю, его там вже постановлено) або на австралїйскім континенті і не загодї там мабуть великої шкоди. Зате треба ще довго ждати, заки заведе ся его в Німеччинї, Австрїї, романських краях та в англїйскій матерній державі, де говорять зовсім про Росію або Туреччину»: В дальшій розмові Брандес заявив: «Виборче право муцїя річ дуже консервативна і було б очевидно несправедливо, відмовляти его женщинам, коли они привязують до сего таку велику вагу. Однак, якби женщины одержали виборче право у Франції, то попала би держава в реакцію, якої і за 500 літ не могла би позбути ся; повстала би нова Іспанія. Виборче право для женщин мало би в Італїї, Іспанїї, Австро-Угорщинї такі самі наслідки, як приміром для Німеччини 30-літна війна, оно завернуло би краї о кілька десятків літ вспяť. Думаючі женщины творять у всіх краях ще значнійшу меншість, чим думаючі муцїяни».

— **Чотири хлопці** нараз породила недавно в Чикаго, жена польского емігранта, Ернеста Гренка. Мати і діти здорові. Один з новонароджених важить 5½, другий 6, третій 7 а четвертий 8 фунтів. Замітво, що хоть ся супружа пара живе вже з собою від кількох літ, не могла якось діждзти ся дітей. Аж тепер дав Господь з... причинком.

— **Сензаційне увязненє.** В Царгороді увязнено оводі начального директора турецких телеґрафів, Нубара-башу, за те, що відписував шифровані депеші англїйского правительства до англїйской амбасади в Царгороді і передавав їх Росїї за величезну заплату. Сї депеші перечитувано в Росїї після ключа, виданого одним урядником з міністерства заграничних справ в Лондоні і тим чином Росія дуже точно знала про всі пляни Англїї на Сході. В Англїї вже перед чотирма літами звернули увагу на те, звідки Росія знає тайни Англїї, але годі було дійти жерела. Англїйску амбасаду в Царгороді майже замкнуло кордоном тайних агентів, але се средство на нічо не здало ся. Тимчасом Нубар-баша жив за рублі по великованьски: справив собі яхт, побудував вїлню, давав прийняти і жив понад стан. Се звернуло недавно увагу англїйской амбасади і спіймано директора на горячїм вчинку... в хвили коли переписував шифровану депешу. На жаданє амбасади сейчас его замкнуло до вязниці, а при слїдствї показало ся, що Нубар-баша допускає ся зради почтової тайни на річ Росїї.

бачили. Не бачили голоду, тифа, віспи та мужицкої безпорадности, того плоду вікового шляхоцко-польского вихованя, запоморочуючого душу і серце. У нас, на жаль сказати, ще й тепер у польского шляхтича мужик то «bydłe». А навїть урядовї сфери так спорїднили ся із шляхотскими пересудами та поглядами, що...

— Das entschpricht nicht dem wahren Sachverhalte... entschuldigen Sie! — озвав ся елеґантний джентлмен. Русини мають законами запоручену рівноправність із Поляками; що більше; Поляки дали їм добровільно і рускі школи і гімназїї і університети. Що Русини культурно стоять так низько, що із своїх прав не користають, сей чей-же не вина ві польской шляхти ні уряду.

Ваша правда, але не вже-ж за свою безкультурність винні мужики самі? А відтак знов — що дїє ся з тими всіми щирими Русинами, що старають ся піднести культурно той нарід, що скликають віча, що закладають товариства, читальні і т. д.? Чому вони, усі ті люди в очах домашних верховодів wiehrzyciele, радикали, шизматики, москалі і т. д.? Або ті сьвященники?

— Książd niech pilnuje ołtarza, a do polityki niechaj nie mīnaє ся!

— Не вже-ж? — кажу. Чи у нас буде инакше йти жите національне, як ішло в Чехїї, в Мадярщинї між Словаками, де сьвященники і лишень сьвященники на початку стояли за Христа і свою біду, понижену паству?

— Będzie inaczej! za to ja ręczę! — і тут

між зубами висковзнуло мому панови слово, котре я переведу італїянським *fiol' de' un can*. Видко, наші сьвященники напсували ему много крови...

— Чи всі щирі і правдиві Русини мають спасатись вісля ц. к. шляхоцко-польского рецепти? Чи ви хочете, щоб ми, Русини, уважали нашу рідну землю, нашу країну, за Feindesland для себе? Ви-ж знаєте, що не лиш мужики, але на жаль сказати і чимало інтелїгентних Русинів покидає край і тїняють ся по Боснїях та й по інших провінциях, де їх дїнять по заслугам...

Наша дебата почала приймати неджентлємєнський оборот. На візитовїй карточцї сего пан стояло: к. к. Bezirkshauptmann von (имярек).

Музыка циганьска у парку заграла имн Бурів. Уся публіка зняла ся і співуючи разом той величавий имн, підняла протест усіх цивілізованих людей проти насильства, деспотизму, злодійского шахрайства і національного гнету. Між тими протестуючими за права мужицкого народу був і пан ц. к. староста.

Бури-мужики так далеко, а мужицка руска нація така близько —

Децембер 1899.

— **Відьма**, сензаційна фантастична оперета Л. Яновскої з музикою М. Лисенка буде представлена в Станиславові в середу дня 11. в. ст. лютого. Се представленє перенесено з вторника, з огляду на вечерок руских женщин, котрий відбуде ся того дня в Станиславові.

— **Руский народний театр** під дирекцією п. Губчака гостив в 1902. році в 12 місцевостях вчислюючи і Камінець Подільскій і дав 208 представлень, с. є 4 що тижня. Між виставлєними драматичними творами бубо 9 нових, а імено: «Ніч» Оркана, «Пісні в липях» Кропивницкого, «Як ковбаса та чарка, то минаєсь і сварка» Старицкого, «Невольник» Кропивницкого, «Будка ч. 27» Івана Франка, «Бурлака» Карпенка Карого, «Хавяїн» Карпенка Карого, «Катерина» Аркаса, «Відьма» оперетка Яновскої-Лисенка. Преміовані минулого року три драматичні твори виставить руский театр першїй раз у Львові, бо доперва недавно випущено їх з цензури львівскої поліції. — Емеритальний фонд артистів руско-народного театру вносив з кінцем року 1902 6594 К і 87 сот.; в р. 1902 зріс той фонд о 505 К 42 сот. — Повисний фонд уміщений в руских інституциях.

— **Тижневника „Поступ“**, що его видає др. Кульчицкий в Коломиї, вийшло вже 4. число. При першїм числі ми замітили, що „Поступ“ є цікавий змістом і писаний популярно для найширших кругів рускої суспільности. З появивших ся доси чисел сего тижневника, бачимо, що „Поступ“ вповні відповідає своему заголовкови і знаменує нову добу в нашій популярній публіцистиці. Кожда статя се не банальне морочене голови селянинови невиконними средствами до недостижимих цілий, але се основна, ясна на примірах подавана наука, як брати ся до діла, аби поправити незавидну долю. В „Поступі“ як бачимо з перших чисел, найде наш селянин добру пораду в справах суспільних, економічних і т. д. Крім того в кожнім числі містять ся вдаті ілюстрації. В 4. числі „Поступу“ поміщено між іншими отсі статї: Цукрова справа; Що таке поступ? Як Голяндці з морем воюють? (Описані відносини схожі на польскій залив східної Галичини); Про тестаменти; Під розвагу славних рад громадських і всіх сьвідомих громадян і т. д.

— **Репертуар Львівскої Фільгармонїї.** Нині в суботу, 7. лютого великий концерт фільгармонїчний при співучасті Емми Гоншранд, прїмадонни опери «Comique» в Парижі і Біячі Пантео, кор. надворної віолїністки.

В неділю, 8. лютого великий концерт фільгармонїчний при співучасті Ернеста ван Дика ц. к. надворного сьпівака. (Одинокий виступ). Проґрама: 1. Р. Ваґнер: Увертура з оп. «Голєндер-бурлака». 2. Р. Штраус: Поємат сїмфонїчний «Смерть і визволенє». 3. Ваґнер: Сьпів Вальтера з 1. дїї оп. «Meistersinger», відсьпівав в тов. оркестри ван Дик. — II. 1. Танєєв: «Світа», а) Інтродукція, б) Серенада, в) Колісанка, г) Вальс, д) Мрїї, е) Finale. 2. Р. Ваґнер: сьпів Жигмонта з оп. «Валькірія», відсьпівав в тов. орх. ван Дик. — III. Лішт: Карнавал пєштєнський. 2. а) Губерті, б) Шуман «Пісні», відсьпівав ван Дик.

Ві вторник, 10. лютого концерт сїмфонїчний при співучасті панї Олени Оттавової піністки.

Телеґрами.

Відень, 7. лютого. Італїйскій амбасадор ґр Ніґра має небавом уступити зі свого становища.

Петербург, 7. лютого. Недавно іменовано адмірала Скрїблова вождом чорноморскої флотї, яку на бажанє царя мають скрішити кількома крайцерами і торпедовцями.

Ментона, 7. лютого. Бувшїй президент трансвальскої рєпубліки Павло Кріґер смертельно хорий.

Софія, 7. лютого. Сеї ночї помер ту на удар серця б. презєс болгарского кабінету, Петро Каравелов в 63. році жита.

Льондон, 7. лютого. Король Едвард з королевою відбув вчера проїздку повозом.

Вашинґтон, 7. лютого. Бюро Райтера доносить, що три союзні держави в справі венецїйскої мають предложити рішенє спору през. Русвельтови, а коли він не прийме сего діла, то звернуть ся до гаґского мирового суду.

Вешинґтон, 7. лютого. Президент Русвельт прийняв посередництво в справі Венецїї.

Істи господарські, промислові і торговельні

— 3 Товариства взаємного кредиту „Дністер“.
Рух вкладок щадничих в р. 1902 (з опущенням сотиків):

Стан на початку року:
1063 книжочок на 900.213 К
в р. 1902 вложило
1852 сторін 681.636 К
виплачено 992 сторонам 478.516 „ + 203.120 К
Стан вкладок 31. XII. 1902:
1257 книжочок на 1,103.333 К
Рух позичок в р. 1902:
Стан на початку року на 1627 позичках 869.345 К
в р. 1902 уділено 745 по-
зичок на 598.390 К
сплачено 325 позичок і
рат на 228.492 „ 369.898 К
Стан 31. XII 1902: 2163 позичок на 1,239.243 К
Рух членів в р. 1902: Прибуло 526 членів з 550 уділами, убуло 140 членів з 141 уділами, остає з кінцем 1902. року 2392 членів з 2500 декларованими уділами на суму 125.000 К; сума сплачена на уділи вносить 96.312 К.
Капітал власний Товариства (Фонд резервовий, спеціальна резерва і уділи) виносять 110.657 К і в цілості є ульокований в цінних паперах і вкладках банкових. Капітал оборотовий Товариства виносить 1,379.132 К,

а загальний оборот касовий в протягу 1902. р. 4,110.035 К.

— На українсько-руську Бурсу в Новім Санчі в місяці грудні 1902. жертвували Вп. Пп.: Андрій Дубіцький, укінчений богослов, зібрани на его весілю від д-ра Давидовича 10 К, від прочих гостей 15 К 30 с., разом 25 К 30 с.; др. Левицький з розпродажу примірників „Зорі“ з узиського доходу 25% т. є 2 К 40 с.; Михайло Льницький, ексектор податковий в Бродях за 50 карт переписних 10 К; Станіслав Каштелевич надстражник скарбовий 5 К; О. Л. Говда, соотрудник в Угрові 3 К; Миколай Турин в Снятина 2 К; о. Павло Стукач, парох в Тісній 4 К; о. Стефан Козбур, парох в Берегах гірних 3 К; Тит Решитилович, секретар староства в Горлицях за карти переписні 20 К; о. Евгений Омельнянський 2 К; В. К. зі Львова 10 К; з пушки в читальни „Просвіти“ в Новім Санчі 5 К; Льонгин Ріпецький, радник скарбовий в Бялій за карти переписні 7 К; Филімон Левицький, будівничий в Кракові зібрани на виказ жертв, а імено: Филімон Левицький 5 К, Іван Борис 5 К, Дмитро Гуцул 3 К, Ян Адамський 1 К, Леонард Галі 1 К, К. Яхимовський 1 К, Н. Н. 2 К, Юліан Токар 1 К, Н. Н. 1 К, Богдан Ленкий 2 К, дальше місячні жертви вложили: Іван Борис за жовтень, падолист і грудень по 1 К, разом 3 К; Дми-

тро Гуцул за падолист і грудень 2 К, Филімон Левицький за жовтень, падолист і грудень 3 К, за розпродані карти переписні 5 К, разом 40 К.
— Дальший виказ жертв за грудень слідує. — Всім жертводавцям складаємо щиросердечну подяку та поручаємо ласкавій пам'яті нашу молоденьку інституцію. — За Виділ Товариства „Філія Просвіти в Новім Санчі“: *Льницький*, голова. *Секунда*, скарбник.

Надіслане.

Спеціаліст недуг горла і грудий
Др. ЄВГЕН ОЗАРКЕВИЧ

довголітній лікар клінічний і заведеня лічного в Шавниці, ординує постійно у Львові, ул. Корняків ч. 1, II пов. (Народний Дім).

11(27-?)

Льоси на сплати місячні в правом до виграних во зложено першої рати поручає банковий дім Шіц і Хаєс (Schütz i Chajes) у Львові пл. Марійська ч. 7. Купно і продаж ефектів, льосів і монет. Виплата купонів. Безплатна ревізія льосів і ефектів. Проспекти висилає ся оплатно.

6(40—50

Начерни

Олекси Кузьми
I. том

можна набувати в Ставропільській Книгарни у Львові по ціні 2 К за гарно опр. примірник. (з почт. пересил. о 45 сот. більше).

Артистку,

Замкова 15 А, по ціні 2 К.

драму в 4 актах Антона Крушельницького, можна замовляти у автора: *Коломия*, ул.

COLOSSEUM Ernesta Thorna

у Львові, в пасажи „ГЕРМАНА“ ул. Сонішна від 23. січня до 15. лютого 1903.

Найліпша доси програма.

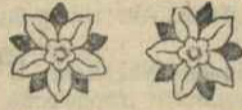
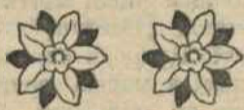
При співучасті військової музики 30. п. п.

I. 1) Увертура. Реклямограф. 2) Братя Jor-dache, гімнастики на потрійнім реку. 3) Комічний виступ всіх кльовнів. 4) Msr. Cavalerie, мімік. 5) Ados, салюновий атлет. 6) Ivener i Quintili, іспанські дуєтисти. 7) Балет з живими образами. 8) Моссія, знаменитий комік італійський. 9) Сестри Norona, тресовані папугаї. 10) Атенський квартет. 11) Trio Fidardi, комічні акробати.

II. 12) Орхестра. 13) Дружина Marnitz-Mannello, еквілібристи. 14) Величезне потпурі, зложено з 7 точок. 15) Rosso, італійський мавдолініст. 16) Miss Arnistis, найліпша салюнова атлетка. 17) Mademoiselle Calabrinі, італійська сльвачка. 18) 6 Neraides, ексцентричні тансерки. 19) Комічний виступ кльовнів Rizі i Ripро. 20) Leonidas. 21) Американський біоскоп. 22) Марш.

Що дня о 8. год. вечером велике представлене. В неділю і свята два представлення. Що п'ятниці High-Life представлене. Білети вчасніше можна замовляти і набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. у Львові.

ДО КАНАДИ

як і до всіх других заморских земель переправляє **НАЙДЕШЕВШЕ** повсюди знакома фірма.

V. KARLSBERG
HAMBURG, Ferdinandstrasse 15.

Поки хто шифарту купить, нехай порівнає мої ціни з цінами аґентів корабельних.

26(4—10)

— Краєва Рада шкільна апробувала слідуочі видання Руского Тов-а педагогічного на нагороді пильности і до бібліотек шкіл народних:

	(брошуров.) (оправл.)	
Оповідання для дітей	40 сот.	54 сот.
Оповідання Катренка	40 „	54 „
Оповідання Коцюбинського	40 „	54 „
Переклади Кримського	40 „	54 „
Дитячі оповідання, Мамин Сибіряка	30 „	54 „
Байки Пушкіна	30 „	54 „
Оповідане Марка Вовчка ч. I.	30 „	44 „
Марта Борецка	40 „	60 „
На прічках	30 „	44 „
Народні думи, д-ра Пачовського	40 „	60 „
Казки, гр. А. Толстога	40 „	54 „
Поеми, О. Конвського	30 „	44 „
Покарана лож, комедийка	20 „	34 „
Малій сльванник	20 „	34 „
Серед цвітів, комедия в 2 діях	16 „	30 „
Лис Микита, Гете-Фравко	1 К	1 К 30 „
Перша китичка, Ярошинської	20 сот.	
Друга китичка, Ярошинської	20 „	
обі разом		54 сот.
Андерсен, Казки IV і V ч.	50 „	2 К 90 „
5 частий разом опр.		

Для шкіл виділових апробовано:
Дивні пригоди комаха, Сангвіна 48 сот. 75 сот
Інститутка, М. Вовчка 40 „ 60 „
Шекспір в повістках 30 „ 60 „

Зарваницю

поему Василя Щурата можна замовляти лише в Ставропільській книгарни у Львові,

ул. Руска ч. 3. Ціна з поштовою оплатою 25 сот.

Контора виміни
ц. к. упр. гал. акц.

Банку
Гіпотечного

2 купує і продає
всї

папери цінні
і МОНЕТИ

по найдешевшім курсі деннім не числячи ніякої провізії.

Унтерменнауска фабрика виробів з глини
ІВАНА КНЯЗЯ ЛІХТЕНШТАЙНА
Unterthemenau bei Lundenburg, поручає:

плати кафельні і мозаїкові, привезані яко найліпшої якості о різн. в продукції 10 мільонів шлгг. дальше: каміні-рури і помаїні цегли, рури до Аренован, фальцовані дахівки, позлащені і цинковані плити стінні, дахівки цинковані.
Інострани ціни даром і оплатно.
Число робітників 700.

„Тревоги автора і видавника“

(гумористична подія з натури)

О. Я. Кониського

можна набувати в Адміністрації „Руслана“ та в обох руських книгарнях у Львові.

Ціна примірника на веліновім папері вносить всего 30 сот. (з поштовою пересилкою 35 сот.).